

Együtt a Kárpát-medencében

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

8. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Erdei Erika

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	13-14 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Tudatosítani a tanulóknak, hogy milyen etnikai és nemzeti kisebbségek élnek Magyarországon. Bemutatni a kisebbség és többség viszonyának komplementer jellegét a Kárpát-medence országaiban. Felvillantani azt a perspektívát, amit az Európai Unióhoz való csatlakozás jelent a térség kisebbségei számára.
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás – hagyomány, magyarságtudat, Európa; társadalom – kisebbség; kultúra – interkulturalitás, multikulturalitás; erkölcs és jog – normák, törvények Tartalom: A saját családon belüli etnikai gyökerek. A kisebbség fogalma a hazai joggyakorlatban. A hazai kisebbségek földrajzi elhelyezkedése a határokon belül. Kisebbségeink kulturális értékei. Magyar kisebbség a határokon túl. Az Európai Unió állásfoglalása a kisebbségekről.
Megelőző tapasztalat	Történelmi ismeretek Magyarország népeire és a Trianoni békére vonatkozóan
Ajánlott továbbhaladási irány	A kisebbségek jogai az Európai Unióban
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: identitás, hitelesség Önszabályozás: tekintet másokra, tolerancia A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információfeldolgozás, problémakezelés Társas kompetenciák: együttműködés, szolidaritás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom; Földünk és környezetünk Tantárgyakhoz: földrajz Modulokhoz: A világ legnagyobb állam nélküli nemzete. A kurdok (szka208_13); Magyarok a nagyvilágban (szka208_28); Kultúrák találkozása (szka208_33)
Támogató rendszer	A KSH adatbázisa az interneten: www.ksh.hu Tények könyve Néprajzi lexikon <i>A kisebbségi kérdés Közép-Európában tegnap és ma.</i> História Plusz 1992/11

Módszertani ajánlás

A modul úgy épül fel, hogy a két tanítási órához szervesen kapcsolódik a közöttük lévő időben megvalósítandó, kis csoportos önálló kutatómunka. E munka eredményeiről kiselőadások keretében számolnak be a csoportok szóvivői.

A terem berendezését úgy célszerű kialakítani, hogy a viszonylag sok kis csoport (egy feladat esetében 13 fajta témával foglalkoznak a tanulók) valamennyire el tudjon különülni egymástól. A modul eszközkészletéhez tartoznak ugyan térképvázlatok, de az ellenőrzés és a pontosítás szempontjából hasznos, ha a teremben megtalálható a Kárpát-medence domborzati falitérképe.

A foglalkozás előtt a tanárnak össze kell gyűjtenie néhány olyan utazási prospektust, amely a határon túli magyar területek természeti és kulturális értékeibe enged bepillantást. A modul utolsó egységében ugyanis ezek felhasználásával készítenek majd tablókat a diákok.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Megoldókulcs a D2 feladatlaphoz

P2 – Útmutató a térképvázlatok készítéséhez

P3 – Magyarország etnikai térképe

P4 – Háttérinformációk (Az Európai Unió állásfoglalása a kisebbségekről)

Tanulói segédletek

D1 – A kisebbség fogalma (négy részre vágott lexikoncikk)

Annyi példányban kell sokszorosítani, ahány csoport dolgozik majd vele.

D2 – A kisebbség fogalma (csoportos feladatlap a lexikoncikk tartalmának feldolgozásához)

Annyi példányra van szükség belőle, ahány csoport alakul.

D3 – Kisebbségi kártyák

Minden kártyából egy darabra van szükség a csoportalakításhoz.

D4 – Magyarország nemzetiségei (rövid szövegek Magyarország 13 hivatalos kisebbségének földrajzi elhelyezkedéséről)

Mindegyikből egy példányra van szükség.

D5 – Kutatási szempontok (csoportos feladatlap) 13 példányra van szükség belőle.